

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут оперативно-рятувальних сил
Кафедра психології діяльності в особливих умовах

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ
В ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ**
обов'язкова професійна

за освітньо-науковою програмою
«Екстремальна та кризова психологія»

підготовки доктора філософії у галузі знань
05 Соціальні та поведінкові науки»
за спеціальністю 053 «Психологія»

Рекомендовано кафедрою психології
діяльності в особливих умовах
на 2025-2026 навчальний рік.
протокол від 29.08.2025, № 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Інформаційні технології та інструменти в психологічних дослідженнях»

2025 рік

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація

Предметом вивчення навчальної дисципліни є електронні технології, інструменти й ресурси, які призначені для цифрової підтримки наукової діяльності загалом та психологічних досліджень зокрема. Вивчення дисципліни «Інформаційні технології та інструменти в психологічних дослідженнях» сприятиме формуванню у здобувачів освіти системного наукового світогляду, розвитку цифрових компетентностей та удосконаленню практичних навичок, зокрема здатності використовувати сучасні інформаційні технології, статистичні та психометричні інструменти психологічних досліджень для ефективної організації науково-дослідницької діяльності. Вміння працювати з такими технологіями та інструментами особливо актуальне на сучасному етапі в умовах цифрової трансформації української освіти і науки та її інтеграції в загальносвітовий контекст.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Боснюк Валерій Федорович, заступник начальника кафедри психології діяльності в особливих умовах навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил, кандидат психологічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, кабінет №213/2.
E-mail	bosniuk_valerii@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	- статистичні методи аналізу психологічних даних; - розробка психодіагностичних тестів; - психологія копінг-поведінки в різноманітних ситуативних контекстах; - дослідження ментальних ресурсів особистості. - позитивна психологія.
Професійні здібності	- професійні знання і значний досвід роботи аналізу даних в статистичних пакетах SPSS, Statistica, Jamovi, JASP; - навички аналізу даних в мові програмування R.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	1. Олефір В., Боснюк В. Розрахунок обсягу вибірки як наріжний камінь планування наукового дослідження. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. Випуск 9, 2021. С. 186-195. https://doi.org/10.30970/PS.2021.9.24 2. Олефір В.О., Боснюк В.Ф., Малофейкіна К.О. Валідизація і вимірювальна інваріантність української версії шкали позитивних і негативних переживань (SPANE). Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Психологія». Випуск 71, 2021. С. 34-42. https://doi.org/10.26565/2225-7756-2021-71-04

	<p>3. Валерій Боснюк. Роль показника розміру ефекту в сучасних психологічних дослідженнях. Проблеми екстремальної та кризової психології 2021. № 2(2). С. 97-109. https://doi.org/10.52363/dcpp-2021.2.9</p> <p>4. Боснюк В.Ф., Олефір В.О. Моделювання структурними рівняннями у психологічних дослідженнях. Актуальні дослідження в сучасній вітчизняній екстремальній та кризовій психології: монографія. Том II / за зал ред. В. П. Садкового, О. В. Тімченка. Харків: ФОП Панов Л.М., 2022. С. 385-404.</p> <p>5. Боснюк В. Ф., Олефір В. О. Адаптація шкали психологічного капіталу (ПсиКап-12С). Інсайт: психологічні виміри суспільства. 2023. № 9. С. 50–71. https://doi.org/10.32999/KSU2663-970X/2023-9-4 (Scopus)</p> <p>6. Валерій Олефір, Валерій Боснюк Адаптація українськомовної версії шкали задоволеності життям Е. Дінера. Наука і освіта. №2. 2024. С. 64-72. https://doi.org/10.24195/2414-4665-2024-2-9</p> <p>7. Олефір В., Боснюк В. Українськомовна адаптація шкали задоволеності базових психологічних потреб. Інсайт: психологічні виміри суспільства, № 12. 2024. С. 18-43. https://doi.org/10.32999/2663-970X/2024-12-2 (Scopus)</p> <p>8. Боснюк В.Ф. Інструменти розрахунку обсягу вибірки в психологічному науковому дослідженні. Цифрова трансформація освіти: традиційні інструменти та штучний інтелект : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 26 травня – 6 липня. 2025 року. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. С. 15-19.</p>
--	---

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щочетверга з 15.00 до 16.00. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни

Набуття здобувачами освіти системи теоретичних знань та формування практичних умінь щодо використання сучасних інформаційних технологій, цифрових інструментів та онлайн-ресурсів для проведення психологічних досліджень, обробки та інтерпретації даних, збереження й поширення результатів, організації наукової комунікації.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти очна (денна, вечірня)
Статус дисципліни	обов'язкова професійна
Навчальний рік	2025-2026
Семестр	3
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- загальна кількість годин	90
- кількість модулів	1
Розподіл часу за навчальним планом (в годинах):	
- лекції	20
- практичні заняття	20
- семінарські заняття	4
- самостійна робота	46
- індивідуальні завдання (науково-дослідне)	на вибір
Форма підсумкового контролю	іспит

Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: Філософсько-методологічні основи наукових досліджень; Академічна іноземна мова.

Постреквізити: Управління науковими проектами та інтелектуальна власність; Психологічна безпека персоналу екстремальних видів діяльності; Науково-педагогічна практика; Виконання та захист дисертаційного дослідження.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Екстремальна та кризова психологія вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	Абревіатура
Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.	PH 3
Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.	PH 4

Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність.	PH 5
Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.	PH 6

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	Абревіатура
Здатність працювати в міжнародному контекст	ЗК 2
Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень.	СК 2
Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.	СК 6
Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства	СК 7

Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА ОНЛАЙН-РЕСУРСИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Змістовний модуль 1. Інформаційні технології для пошуку, управління та поширення результатів наукових досліджень

Тема 1.1. Наукометричні інструменти оцінювання результативності діяльності науковців

Стейкхолдери наукометрії. Наукометричні показники оцінювання результатів наукової діяльності дослідників та важливості наукових журналів. Міжнародні наукометричні бази даних Scopus, Publons, Web of Science, Google Scholar. Вітчизняні наукометричні бази даних. Унікальні ідентифікати автора в наукометричних базах даних (ORCID, Scopus Author ID, ResearcherID, Google Scholar).

Тема 1.2. Цифрові інструменти пошуку наукових статей та журналів за тематикою дослідження

Пошук наукового журналу з використанням сервісів Journal Finder; Master Journal List; Scimago Journal & Country Rank (SJR) та Springer Journal Suggester. Перевірка індексації журналу бібліографічними базами Scopus та Web of Science. Пошук наукової літератури за допомогою сервісів Google Scholar і Google Books. Пошук повнотекстових наукових видань за допомогою академічних пошукових систем (BASE, CORE, Semantic Scholar, CiteSeer тощо). Українська пошукова система й база даних наукових цитувань Open Ukrainian Citation Index (OUCI).

Тема 1.3. Бібліографічні менеджери та сервіси автоматичного оформлення посилань і списків використаних джерел

Завдання, типи та види систем управління бібліографічною інформацією (бібліографічних менеджерів). Алгоритм та принципи роботи в Zotero, Mendeley, EndNot. Сервіси автоматичного оформлення бібліографічних посилань.

Тема 1.4. Електронні ресурси для зберігання та поширення результатів наукових досліджень

Електронні сервіси для зберігання та оприлюднення наукових публікацій: Figshare, Zenodo, Osf, SocArXiv. Найбільші електронні репозитарії та цифрові бібліотеки. Відкрита наука. Рух відкритого доступу до наукової інформації. Вибір журналів для публікації. Хижацькі журнали та як їх уникнути.

Тема 1.5. Цифрові інструменти для організації спільної наукової роботи

Використання цифрових сервісів Google в науковій й освітній діяльності. Платформа Authorea для спільної роботи над текстовими документами. Комунікація з академічною спільнотою та громадськістю. Наукове співавторство. Спеціалізовані соціальні мережі для науковців (ResearchGate, Academia.edu). Етичні та правові аспекти використання інформаційних технологій у дослідженнях.

Змістовний модуль 2. Статистичні та психометричні інструменти психологічних досліджень

Тема 2.1. Репрезентативність та розмір вибірки як ключові параметри організації наукового дослідження

Репрезентативність вибірки як критично важливий аспект для достовірності наукових висновків. Ймовірнісні та неймовірнісні стратегії формування вибірки в психологічних дослідженнях. Обсяг вибірки у контексті наукової достовірності дослідження. Інструменти визначення необхідного обсягу вибірки в дослідженнях (G*Power, OpenEpi, Qualtrics Sample Size Calculator, калькулятори на сайтах MedCalc, SurveyMonkey).

Тема 2.2. Алгоритм вибору та особливості застосування статистичного інструменту аналізу емпіричних даних в психології

Особливості підготовки результатів дослідження до статистичного аналізу. Параметри, які впливають на вибір статистичного критерію. Аналіз емпіричних даних в статистичних програмах (R, Jamovi, JASP, SPSS тощо). Стратегії статистичного доказу ефективності психологічного експериментального впливу. Особливості представлення результатів психологічного дослідження людям, які не знайомі з особливостями статистичного аналізу даних. Представлення результатів дослідження в графіках та таблицях.

Тема 2.3. Моделювання структурними рівняннями у психологічних дослідженнях

Визначення поняття «модель». Характеристика методу моделювання структурними рівняннями. Типи структурних моделей. Етапи моделювання структурними рівняннями. Програмне забезпечення для МСР (AMOS, lavaan, LISREL, Mplus). Емпіричні приклади застосування моделювання структурними рівняннями в екстремальній та кризовій психології.

Тема 2.4. Психометрична парадигма конструювання психодіагностичного інструменту

Надійність та валідність психологічного тесту. Етапи розробки вимірювального інструменту. Тестові норми як проблема психометричного вимірювання в екстремальній та кризовій психології. Забезпечення еквівалентності конструктів та вимірюваних змінних у різних культурах. Психодіагностичні онлайн-інструменти: можливості та обмеження, корисні ресурси (Google Forms, PsyToolkit, SurveyMonkey, Testometrika, LimeSurvey).

Підсумкова модульна робота

Іспит

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (очна форма: денна, вечірня):

Назви змістових модулів та тем	Кількість годин за формами навчання					
	усього	у тому числі				
		лекції	семінар. заняття	практ. заняття	самост. робота*	поточний контроль
МОДУЛЬ 1. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА ОНЛАЙН-РЕСУРСИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ						
Змістовний модуль 1. Інформаційні технології для пошуку, управління та поширення результатів наукових досліджень						
Тема 1.1. Наукометричні інструменти оцінювання результативності діяльності науковців.	8	2		2	4	усні та письмові опитування, робота в наукометричних базах даних
Тема 1.2. Цифрові інструменти пошуку наукових статей та журналів за тематикою дослідження.	8	2		2	4	усні та письмові опитування, пошук наукових журналів за темою дослідження
Тема 1.3. Бібліографічні менеджери та сервіси автоматичного оформлення посилань і списків використаних джерел.	8	2		2	4	усні та письмові опитування, робота в бібліографічних менеджерах
Тема 1.4. Електронні ресурси для зберігання та поширення результатів наукових досліджень.	8	2		2	4	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема 1.5. Цифрові інструменти для організації спільної наукової роботи.	10	2	2	2	4	усні та письмові опитування, робота в сервісах організації спільної наукової діяльності
Разом за змістовним модулем 1	42	10	2	10	20	
Змістовний модуль 2. Статистичні та психометричні інструменти психологічних досліджень						
Тема 2.1. Репрезентативність та розмір вибірки як ключові параметри організації наукового дослідження.	8	2		2	4	усні та письмові опитування, розрахунок оптимального розміру вибірки для свого дослідження
Тема 2.2. Алгоритм вибору та особливості застосування статистичного інструменту аналізу емпіричних даних в психології.	16	4		4	8	усні та письмові опитування, робота в статистичних програмах аналізу даних

Тема 2.3. Моделювання структурними рівняннями у психологічних дослідженнях.	8	2		2	4	усні та письмові опитування, робота в статистичних програмах аналізу даних
Тема 2.4. Психометрична парадигма конструювання психодіагностичного інструменту.	8	2		2	4	усні та письмові опитування, створення тесту для онлайн-дослідження
Разом за змістовним модулем 2	40	10		10	20	
Підсумкова модульна робота	8		2		6	письмові завдання
ВСЬОГО	90	20	4	20	46	

* Примітка: самостійна робота здійснюється за методичними рекомендаціями щодо організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Інформаційні технології та інструменти в психологічних дослідженнях».

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1.5. Етичні та правові аспекти використання інформаційних технологій у дослідженнях	2
2.	Підсумкова модульна робота	2
Разом		4

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1.1. Найуживаніші наукометричні ресурси та показники.	2
2.	Тема 1.2. Стратегії та інструменти пошуку повнотекстових наукових публікацій.	2
3.	Тема 1.3. Системи управління бібліографічною інформацією.	2
4.	Тема 1.4. Інструменти підбору наукових журналів для публікації результатів досліджень.	2
5.	Тема 1.5. Спеціалізовані мережі для науковців. Пошук співавторів для колаборації.	2
6.	Тема 2.1. Особливості формування та інструменти розрахунку обсягу вибірки в дослідженні.	2
7.	Тема 2.2.1. Стратегії та інструменти статистичного доказу ефективності експериментального впливу.	2

8.	Тема 2.2.2. Особливості презентації результатів статистичного аналізу нефаховій аудиторії. Інструменти та особливості представлення результатів дослідження в графіках та таблицях.	2
9.	Тема 2.3. Інструменти реалізації та практика застосування моделювання структурними рівняннями у психологічних дослідженнях.	2
10.	Тема 2.4. Розробка психологічного тесту та психодіагностичні онлайн-інструменти	2
Разом		20

Індивідуальні завдання (орієнтовна тематика індивідуальних завдань)

Індивідуальні завдання можуть виконуватись здобувачами як під час семінарських занять, так і під час самостійної роботи. Формами виконання індивідуальних завдань є: написання есе, дайджесту, аналітичного огляду, аналізу практичних та проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень та ін.

Тематика індивідуальних занять, що наведена у програмі є орієнтовною. Здобувачам надається право вільного вибору теми індивідуальної роботи, що повинна відповідати таким критеріям як: актуальність та відповідність завданням навчальної дисципліни.

Детальний опис форм, вимоги до виконання та критерії оцінювання індивідуальних завдань здобувачів викладені у методичних вказівках до виконання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на кафедрі психології діяльності в особливих умовах.

1. Охарактеризуйте основні наукометричні показники (h-індекс, індекс цитувань тощо).
2. Поясніть, у чому полягають обмеження використання наукометрії у психологічних дослідженнях.
3. Проаналізуйте вплив «публікаційного тиску» на якість наукових результатів.
4. Покажіть зв'язок між наукометричними показниками та академічною кар'єрою.
5. Оцініть ризики маніпуляцій із цитуванням для розвитку науки.
6. Поясніть принцип роботи наукових пошукових систем (Google Scholar, Scopus, Web of Science).
7. Охарактеризуйте переваги та недоліки відкритих і комерційних баз даних.
8. Проаналізуйте, як кількість джерел впливає на глибину дослідження.
9. Покажіть зв'язок між вибором джерел і якістю наукового дослідження.

10. Обґрунтуйте доцільність використання англomовних публікацій у психологічній науці.
11. Охарактеризуйте основні можливості бібліографічних менеджерів (Mendeley, EndNote, Zotero).
12. Поясніть, як автоматичне оформлення посилань впливає на академічну доброчесність.
13. Проаналізуйте проблеми використання сервісів автоматичного оформлення посилань для українських стандартів цитування.
14. Порівняйте ефективність різних бібліографічних менеджерів.
15. Оцініть роль цифрових сервісів у підвищенні якості наукових текстів.
16. Охарактеризуйте основні електронні ресурси для зберігання наукових даних (репозитарії, preprint-сервери).
17. Поясніть переваги та ризики відкритого доступу.
18. Проаналізуйте, як електронні ресурси впливають на видимість наукових робіт.
19. Порівняйте традиційні бібліотеки та електронні репозитарії.
20. Оцініть безпекові та етичні проблеми цифрового зберігання даних.
21. Охарактеризуйте цифрові інструменти для командної роботи (Google Workspace, Overleaf, Slack, Trello).
22. Поясніть роль цифрових платформ у розвитку міжнародної наукової співпраці.
23. Проаналізуйте вплив онлайн-інструментів на ефективність командних проєктів.
24. Порівняйте переваги та недоліки дистанційної й очної наукової роботи.
25. Оцініть ризики, пов'язані з безпекою даних під час спільної роботи онлайн.
26. Охарактеризуйте поняття репрезентативності вибірки.
27. Поясніть залежність між обсягом вибірки та достовірністю результатів.
28. Проаналізуйте труднощі забезпечення репрезентативності у психологічних дослідженнях.
29. Покажіть зв'язок між репрезентативністю вибірки та можливістю узагальнення результатів.
30. Оцініть обмеження використання малих вибірок у психології.
31. Охарактеризуйте основні статистичні методи аналізу у психології.
32. Поясніть значення коректного вибору статистичного методу для дослідження.
33. Проаналізуйте ризики використання лише програмних інструментів без розуміння статистики.
34. Порівняйте прості та складні алгоритми аналізу даних у психологічних дослідженнях.
35. Оцініть роль статистичного аналізу у достовірності результатів.
36. Охарактеризуйте принципи SEM-моделювання.
37. Поясніть переваги використання SEM у психології.
38. Проаналізуйте обмеження застосування SEM у реальних дослідженнях.

39. Порівняйте SEM з іншими статистичними методами моделювання.
40. Оцініть можливість впровадження SEM як стандарту у сучасних психологічних дослідженнях.
41. Поясніть значення психометричних показників для розробки тестів.
42. Проаналізуйте труднощі адаптації тестів до різних культурних контекстів.
43. Порівняйте психометричний підхід з альтернативними підходами у психодіагностиці.
44. Оцініть перспективи використання штучного інтелекту у психометрії.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується в таких формах: навчальні заняття за видами, консультації, контрольні заходи, самостійна робота. Використовуються словесні (пояснення, бесіда), наочні (ілюстрація, демонстрація, спостереження), практичні методи навчання. В процесі навчання задіюються цифрові ресурси, сервіси та інструменти.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: іспит, есе, презентації результатів виконаних завдань із застосуванням сучасних інформаційних технологій, цифрових інструментів та онлайн-ресурсів для проведення психологічних досліджень, обробки та інтерпретації даних, збереження й поширення результатів, організації наукової комунікації.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, контрольної роботи, демонстрування результатів виконаних завдань із застосуванням сучасних інформаційних технологій, цифрових інструментів та онлайн-ресурсів для проведення психологічних досліджень.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.

Розподіл балів, які отримують здобувачі очної форми навчання, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є: іспит

Розподіл балів												
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2				Індив. завдання	Модульна контрольна робота	Іспит	Сума балів
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T1.5	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4				
до 5	до 5	до 5	до 5	до 10 (5+5)	до 5	до 10 (5+5)	до 5	до 5	до 10	до 15	до 20	100

Примітка: за виконання творчих робіт з навчальної дисципліни здобувачу можуть нараховуватися додаткові, заохочувальні бали. Сума заохочувальних балів не має перевищувати 20. Максимально можлива сума підсумкової оцінки з дисципліни (з урахуванням додаткових заохочувальних балів) – 100 балів. Види творчих робіт та критерії щодо їх оцінювання наведені у методичних вказівках до виконання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на кафедрі психології діяльності в особливих умовах (розділ «Оцінювання творчих робіт»).

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському (практичному) занятті. Він передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу).

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті в діапазоні від 0 до 5 балів:

5 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни. Здобувач освіти демонструє глибоке розуміння принципів використання інформаційних технологій та інструментів у психологічних дослідженнях.

4 бали – завдання виконане, але допущено незначні неточності у виконанні або інтерпретації результатів, які не впливають суттєво на загальний результат.

3 бали – завдання виконане частково. Здобувач освіти демонструє базове розуміння використання інформаційних технологій та інструментів у психологічних дослідженнях.

2 бали – виконано лише окремі елементи завдання, результати неповні або містять суттєві помилки. Здобувач освіти має значні труднощі з використанням інформаційних технологій та інструментів у психологічних дослідженнях

1 бал – здобувач освіти виконав мінімальну частину завдання без розуміння їх суті;

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота та коректність виконання завдання, логічність і послідовність застосування інформаційних технологій та інструментів у психологічних дослідженнях, обґрунтованість сформульованих висновків, та рівень самостійності виконання завдання.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті в діапазоні від 0 до 5 балів:

5 балів – здобувач освіти вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

4 бали – здобувач володіє навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки;

3 бали – здобувач орієнтується в обговорюваній тематиці, але недостатньо обґрунтуванні відповіді, допущені незначні помилки;

2 бали – здобувач частково орієнтується в обговорюваній тематиці, але недостатньо обґрунтуванні відповіді, допущені незначні помилки;

1 бал – здобувач слабо володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкрив лише окремі положення при цьому допустив суттєві помилки.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка повідомлення, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи містить чотири завдання, спрямовані на перевірку рівня засвоєння навчального матеріалу та сформованості практичних умінь здобувачів вищої освіти.

Критерії оцінювання знань здобувачів навчання при виконанні модульної роботи в діапазоні від 0 до 15 балів:

13–15 балів – всі завдання виконані повністю і правильно. Здобувач освіти демонструє ґрунтовне знання навчального матеріалу, впевнено застосовує його для розв'язання практичних дослідницьких завдань, аргументовано формулює висновки, наводить власні приклади та встановлює міжпредметні зв'язки.

10–12 балів – загалом завдання виконані правильно. Здобувач освіти демонструє достатній рівень знань і умінь застосовувати їх на практиці, однак допускає незначні неточності у поясненнях, аналізі або формулюванні висновків.

7–9 балів – завдання виконані частково. Відповіді свідчать про базове розуміння матеріалу, але застосування знань у практичних ситуаціях є неповним, наявні помилки в аналізі або інтерпретації результатів.

4–9 балів – виконано окремі завдання або їх фрагменти. Відповіді поверхневі, містять значні помилки, практичне застосування знань обмежене, висновки недостатньо обґрунтовані.

1–3 бали – більшість завдань виконано неправильно. Здобувач освіти демонструє фрагментарні знання, не може їх застосувати в практичних дослідницьких ситуаціях.

0 балів – робота не виконана або жодне завдання не вирішено вірно.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання та передбачає перевірку засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу дисципліни, розвитку їх творчого мислення, набутих знань, умінь та навичок і їх застосування під час вирішення практичних завдань. Здійснюється шляхом складання здобувачами *усного іспиту* за екзаменаційними білетами встановленої форми, комплект яких повинен становити не менше 120% від кількісного складу навчальної групи.

Кожен варіант екзаменаційного білету складається з чотирьох завдань. Відповіді на завдання оцінюються за критеріями досягнення нормативних результатів навчання. Основними вимогами є розуміння ідей та положень, здатність вичерпно та аргументовано їх викласти, висловити та обґрунтувати власну позицію з питань, що розглядаються в ході вивчення дисципліни.

Тривалість усного іспиту для одного здобувача не повинна перевищувати 0,5 години (з врахуванням часу на підготовку та відповідь здобувача). Для уточнення рівня володіння матеріалом дисципліни екзаменатор може задавати додаткові питання.

Здобувач допускається до складання підсумкового контролю, якщо він виконав усі види обов'язкових робіт, що передбачені робочою програмою дисципліни.

У разі отримання незадовільної оцінки, перескладання іспиту з дисципліни допускається не більше двох разів.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших відповідних сигналів оповіщення іспит переривається та продовжується вже після відбою.

У разі не згоди із результатом підсумкового контролю або порушенням процедури його проведення здобувач має право на **їхнє оскарження**. Порядок такого оскарження викладений у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України.

Критерії оцінювання знань здобувачів на підсумковому контролі у формі іспиту (оцінюється від 0 до 20 балів):

20 балів – здобувач освіти повною мірою володіє навчальним матеріалом; глибоко, всебічно та аргументовано розкриває зміст завдань; демонструє системне мислення, вміння аналізувати, узагальнювати й робити обґрунтовані висновки.

16–19 балів – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом; зміст завдань загалом розкрито; відповіді логічні й послідовні, однак окремим із них бракує глибини, повноти аргументації або чіткості формулювань; можливі несуттєві неточності чи незначні помилки.

10–15 балів – здобувач у цілому володіє навчальним матеріалом, проте відповіді подані без глибокого аналізу та належного обґрунтування; допущено окремі суттєві неточності або помилки, які впливають на повноту розкриття змісту.

6–9 балів – здобувач не повною мірою володіє навчальним матеріалом; зміст завдань розкрито частково; відповіді поверхові, містять суттєві неточності та помилки.

1–5 балів – здобувач частково володіє навчальним матеріалом; відповіді загальні, неповні, без належного обґрунтування; допущено значні помилки.

0 балів – здобувач не володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту завдань і не може надати правильної відповіді.

Оцінювання самостійної роботи. Результати самостійної роботи спеціально не оцінюються, але виявляються під час діагностики знань з навчальної дисципліни. Навчальний матеріал дисципліни, засвоєний у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль, передбачений робочим навчальним планом, разом з іншим навчальним матеріалом дисципліни і оцінюється за критеріями відповідного підсумкового контролю.

Оцінювання індивідуальних завдань здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, навчальних практик/практичних занять, контролюється під час модульного та підсумкового контролів. Оцінювання індивідуальних завдань вивчення дисципліни здобувачів залежать від форми виконання індивідуального завдання, наприклад:

Реферат: 4 бали – у роботі здобувачі правильно виокремили основні положення з різних джерел, логічно та структурно об'єднали їх, коротко проаналізували та зробили ґрунтовні узагальнюючі висновки. Дотримано усі вимоги щодо структурної побудови роботи. Робота містить список використаної літератури, що включає вітчизняні та іноземні літературні джерела;

3 бали – у роботі здобувачі загалом правильно виокремили основні положення кожного з джерела та здійснили їх аналіз, узагальнили висновки. Дотримано більшість вимог щодо структурної побудови роботи. Робота містить список використаної літератури, який включає широкий список джерел;

2 бали – у роботі здобувачі здебільшого правильно виокремили основні положення кожного з джерела, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків. Дотримано більшість вимог щодо структурної побудови роботи. Робота містить список використаної літератури, що складається лише з вітчизняних літературних джерел;

1 бал – у роботі здобувачі фрагментарно виокремили основні положення кожного з джерела, не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків. Не дотримано вимог щодо структурної побудови роботи. Список використаної літератури оформлений не вірно або відсутній;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлено факти академічної недоброчесності.

Підготовка огляду певної наукової проблеми/аналізу ситуації:

5 балів – робота виконана у повному обсязі із чітким дотриманням визначеної структури. Робота містить ґрунтовний аналіз, висновки та рекомендації з порушеної проблеми;

4 бали – робота виконана у повному обсязі із дотриманням визначеної структури за виключенням деяких елементів. Робота містить аналіз, висновки та рекомендації з порушеної проблеми;

3 бали – робота виконана частково із дотриманням визначеної структури, що містить більшість необхідних елементів. Робота містить поверхневий аналіз, висновки та окремі рекомендації з порушеної проблеми;

2 бали – робота виконана частково. Структура роботи недотримана. Робота містить поверхневий аналіз, окремі висновки. Рекомендації з порушеної проблеми відсутні;

1 бал – робота виконана на рівні окремих фрагментів. Структура роботи недотримана. Робота містить поверхневий аналіз, висновки зроблені не вірно. Рекомендації з порушеної проблеми відсутні;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлено факти академічної недоброчесності.

Есе: 3 бали – здобувач створює оригінальний за думкою та оформленням письмовий твір відповідно до навчальної ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; вправно формулює тезу; аналізує різні погляди на той самий предмет, наводить доречні аргументи, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних психологічних проблем; приклади переконливі, конкретизовані; цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу); висновок відповідає запропонованій темі й органічно впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів;

2 бали – здобувач самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; формулює тезу, що відповідає запропонованій темі; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; наводить доречні аргументи; висновок відповідає запропонованій темі; у роботі виявлені недоліки за двома показниками: тезу чітко не сформульовано, відсутність виразної особистісної позиції, належної її аргументації;

1 бал – побудований текст характеризується фрагментарністю; сформульована теза не відповідає запропонованій темі; наведені аргументи не є доречними; прикладів немає або вони не є доречними;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлено факти академічної недоброчесності.

Презентація: 4 бали – усі ідеї подані таким чином, що демонструють глибокі знання здобувачів про предмет дослідження і здатність мислити логічно. Тема презентації чітко визначена і добре розроблена. Презентація має зрозумілу і логічну структуру, організована. Дотримані прийняті норми культури презентації, автори творчо підійшли до її оформлення. Робота не переобтяжена текстом. Наявні гіперпосилання працюють коректно.

3 бали – переважна більша частина ідей подані таким чином, що демонструють значні знання здобувачів про предмет дослідження і здатність мислити логічно. Тема презентації доволі чітко визначена і задовільно розроблена. Презентація має зрозумілу і логічну структуру, у достатній мірі організована. Дотримані прийняті норми культури презентації. Робота не переобтяжена текстом, що ускладнює її сприйняття. Наявні гіперпосилання працюють.

2 бали – більша частина ідей подані таким чином, що демонструють значні знання здобувачів про предмет дослідження і здатність мислити логічно. Тема презентації доволі чітко визначена і задовільно розроблена. Презентація має зрозумілу і логічну структуру, у достатній мірі організована. Дотримані прийняті норми культури презентації. Робота дещо переобтяжена текстом, що ускладнює її сприйняття. Наявні гіперпосилання працюють.

1 бал – більшість ідей у презентації виражені нечітко. Тема визначена нечітко і розроблена з помилками. Презентація має порушену структуру або взагалі її не має. Зустрічається багато порушень прийнятих норм культури проведення презентації.

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлені факти академічної не доброчесності;

Проектна діяльність: 5 балів – робота виконана у повному обсязі на актуальну та практично значущу тему. Наявний творчий підхід до вирішення проблеми. У роботі правильно визначено об'єкт та предмет дослідження. Обґрунтовано використано доцільні методи. Містяться відповідні висновки з якісними і кількісними даними. Презентація проекту містить необхідний ілюстраційний матеріал, доповідач вільно орієнтується у поданому матеріалі, відповідає на поставлені запитання;

4 бали – робота виконана у повному обсязі на актуальну та практично значущу тему. У роботі правильно визначено об'єкт та предмет дослідження. Доцільно використано методи. Містяться відповідні висновки. Презентація проекту містить необхідний ілюстраційний матеріал, доповідач орієнтується у поданому матеріалі, відповідає на поставлені запитання з незначними помилками;

3 бали – робота виконана. У роботі визначено об'єкт та предмет дослідження, що потребують уточнення. Доцільно використано методи. Містяться відповідні висновки. Презентація проекту містить ілюстраційний матеріал, дещо перевантажений текстом, доповідач переважно орієнтується у поданому матеріалі, відповідає на поставлені запитання з помилками.

2 бали – робота виконана частково. У роботі невірно визначено об’єкт та предмет дослідження. Використані методи переважно вжито доцільно. Містяться часткові висновки. Презентація проекту перевантажена текстом, доповідач слабо орієнтується у поданому матеріалі, відповідає на поставлені запитання з грубими помилками;

1 бал – робота виконана на рівні окремих фрагментів. У роботі невірно визначено об’єкт та предмет дослідження або вони відсутні. Використані методи недоцільні. Містяться часткові висновки. Презентація проекту відсутня, доповідач не орієнтується у поданому матеріалі;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлені факти академічної не доброчесності.

Перелік завдань для підготовки до іспиту

1. Охарактеризуйте сутність інформаційних технологій у контексті психологічних досліджень.

2. Проаналізуйте основні кількісні та якісні показники наукометрії (публікації, цитування, індекс Гірша, імпакт-фактор, SNIP, SJR) та поясніть їх значення.

3. Порівняйте міжнародні та українські бази даних (Scopus, Web of Science, Google Scholar, ORCID, Publons, ResearchGate, Національний репозитарій) та оцініть їхнє місце у науковій діяльності.

4. Поясніть алгоритм обчислення індексу Гірша та охарактеризуйте його обмеження.

5. Оцініть роль альтметрик (Altmetrics) у сучасному оцінюванні наукової активності та покажіть їх відмінності від традиційних показників.

6. Проаналізуйте приклади наукометричних профілів успішних українських і зарубіжних науковців.

7. Поясніть можливості створення й оптимізації публічного профілю дослідника (Google Scholar, ORCID, ResearchGate).

8. Проаналізуйте етичні ризики та можливі маніпуляції з наукометричними показниками.

9. Сформулюйте власне бачення впливу наукометричних інструментів на розвиток науки та академічної кар’єри.

10. Охарактеризуйте можливості сервісу Journal Finder для підбору наукового журналу.

11. Поясніть призначення та особливості використання Master Journal List від Clarivate.

12. Проаналізуйте показники, які враховує Scimago Journal & Country Rank (SJR) при оцінюванні журналів.

13. Поясніть алгоритм роботи Springer Journal Suggester та визначте необхідні дані для пошуку журналу.

14. Продемонструйте алгоритм перевірки наявності журналу в базі Scopus та поясніть значення його індикаторів якості.

15. Поясніть, як перевірити індексацію журналу у Web of Science Core Collection.

16. Охарактеризуйте можливості Google Scholar для пошуку статей і відстеження цитувань.

17. Покажіть, як Google Books може використовуватись для пошуку книг і монографій у науковій роботі.

18. Порівняйте можливості академічних пошукових систем (BASE, CORE, Semantic Scholar, CiteSeer).

19. Оцініть значення української бази Open Ukrainian Citation Index (OUCI) для розвитку науки.

20. Покажіть, як бібліографічні менеджери інтегруються з текстовими редакторами (Word, Google Docs, LibreOffice).

21. Проаналізуйте переваги й ризики використання автоматизованих інструментів для оформлення джерел.

22. Обґрунтуйте критерії вибору бібліографічного менеджера залежно від потреб дослідника.

23. Охарактеризуйте класифікацію електронних ресурсів для зберігання та поширення результатів досліджень.

24. Поясніть функції сервісу Figshare.

25. Охарактеризуйте можливості платформи Zenodo.

26. Проаналізуйте сервіс Open Science Framework (OSF) як інструмент управління дослідницькими проектами.

27. Охарактеризуйте сферу застосування та переваги репозитарію SocArXiv.

28. Порівняйте найбільші міжнародні електронні репозитарії та цифрові бібліотеки.

29. Поясніть роль інституційних репозитаріїв у науковій комунікації.

30. Охарактеризуйте концепцію відкритої науки та проаналізуйте її вплив.

31. Поясніть сутність руху відкритого доступу та його основні ініціативи.

32. Оцініть етичні та правові аспекти поширення наукової інформації у відкритих ресурсах.

33. Охарактеризуйте функції та переваги платформи Authorea для спільної наукової роботи.

34. Поясніть процес створення та публікації документів в Authorea.

35. Проаналізуйте значення інструментів версійного контролю в Authorea.

36. Охарактеризуйте найбільш затребувані цифрові сервіси Google у науці й освіті.

37. Поясніть, як Google Drive і Google Docs підтримують колективну роботу над проектами.

38. Покажіть можливості Google Sheets для зберігання та аналізу наукових даних.

39. Охарактеризуйте принципи академічної комунікації у спеціалізованих соцмережах для науковців.
40. Порівняйте платформи ResearchGate, Academia.edu та LinkedIn.
41. Поясніть, як соцмережі сприяють підвищенню видимості досліджень і формуванню професійного іміджу.
42. Проаналізуйте етичні й правові аспекти використання цифрових інструментів для наукової співпраці.
43. Охарактеризуйте поняття репрезентативності вибірки та поясніть її значення для досліджень.
44. Порівняйте ймовірнісні та не ймовірнісні методи формування вибірки.
45. Проаналізуйте фактори, що впливають на обсяг вибірки.
46. Поясніть поняття статистичної потужності дослідження та її зв'язок із розміром вибірки.
47. Поясніть типи похибок, що виникають при нерепрезентативній вибірці.
48. Охарактеризуйте методи розрахунку обсягу вибірки залежно від типу дослідження.
49. Поясніть способи перевірки репрезентативності зібраної вибірки.
50. Оцініть наслідки недостатнього чи надмірного обсягу вибірки.
51. Покажіть можливості програмних засобів для обґрунтування розміру вибірки.
52. Поясніть етапи підготовки результатів дослідження до статистичного аналізу.
53. Охарактеризуйте методи перевірки нормальності розподілу.
54. Обґрунтуйте дії дослідника, якщо дані не відповідають закону нормального розподілу.
55. Поясніть параметри, що впливають на вибір статистичного критерію.
56. Охарактеризуйте одновибіркові статистичні критерії.
57. Поясніть методи порівняння двох вибірок.
58. Поясніть методи порівняння трьох і більше вибірок.
59. Охарактеризуйте статистичні критерії для виявлення зв'язків між змінними.
60. Охарактеризуйте суть моделювання структурними рівняннями та його значення в психології.
61. Поясніть відмінність між латентними й маніфестними змінними.
62. Охарактеризуйте основні компоненти МСР-моделі.
63. Поясніть етапи побудови МСР-моделі.
64. Охарактеризуйте сутність конфірматорного факторного аналізу (CFA).
65. Проаналізуйте ключові індикатори відповідності МСР-моделі.
66. Поясніть відмінність між каузальною та вимірювальною моделлю.
67. Оцініть переваги МСР порівняно з регресійним аналізом.

68. Порівняйте програмні засоби для MСР за їхніми можливостями та обмеженнями.

69. Проаналізуйте типові помилки у побудові та інтерпретації MСР-моделей.

70. Охарактеризуйте сутність психометричної парадигми вимірювання в психології.

71. Поясніть етапи конструювання психодіагностичного інструменту.

72. Поясніть значення латентних змінних у тестуванні.

73. Порівняйте критеріально-орієнтований і нормоорієнтований підходи у тестуванні.

74. Охарактеризуйте надійність тесту та способи її оцінювання.

75. Поясніть показники валідності психодіагностичного інструменту.

76. Проаналізуйте статистичні методи оцінки факторної структури тесту.

77. Охарактеризуйте проблеми класичної тестової теорії.

78. Проаналізуйте проблеми неklasичної тестової теорії.

79. Поясніть проблему соціально бажаних відповідей у тестуванні та шляхи її подолання.

80. Охарактеризуйте проблему стандартизації психодіагностичних норм і роль стандартних шкал.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних завдань, попередня підготовка до семінарських та практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Беззастережне дотримання під час занять правил безпеки, вимог охорони праці, санітарно-гігієнічних норм та протиепідемічних заходів.

3. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

4. Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання з дисципліни, набутих у неформальній та/або інформальній освіті.

5. Здобувачі освіти мають право на оскарження результатів підсумкового контролю з дисципліни або процедури його проведення.

6. Здобувачі освіти мають право на самостійний вибір форм і проблематики індивідуальних завдань.

7. При виконанні індивідуальної роботи здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись політики академічної доброчесності. У разі виявлення фактів порушення політики здобувачі несуть персональну відповідальність згідно із законодавством України та нормативними документами НУЦЗ України.

Рекомендовані джерела інформації

Нормативні документи

1. Стандарт вищої освіти України із спеціальності 053 Психологія для третього освітньо-наукового рівня вищої освіти. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 646.
2. Освітньо-наукова програма «Екстремальна та кризова психологія» для підготовки доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія. Харків: НУЦЗ України, 2024 (із змінами). 28 с.

Базова література

1. Боснюк В.Ф. Конспекти лекцій з навчальної дисципліни «Інформаційні технології та інструменти в психологічних дослідженнях» освітньо-наукової програми «Екстремальна та кризова психологія» для підготовки докторів філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія». Черкаси : НУЦЗ України, 2025. 184 с.
2. Боснюк В.Ф. Інформаційні технології та інструменти в психологічних дослідженнях: методичні вказівки з організації самостійної роботи здобувачів підготовки доктора філософії у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія». Черкаси : НУЦЗ України, 2025. 36 с.
3. Боснюк В.Ф. Математичні методи в психології: курс лекцій. Мультимедійне навчальне видання. Х.: НУЦЗУ, 2020. 141 с.
4. Близнюк Т. Цифрові інструменти для онлайн і офлайн навчання: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 64 с.
5. Бузань В.Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в історичних дослідженнях: навч. посіб. для здобувачів ступеня д-ра філософії за освіт.-наук. програмою «Історія» спец. 032 Історія та археологія. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 160 с.
6. Відкрита наука. Вступний посібник / редактори Анна Володко, Зуза Вьорогурська. Варшава; Прага, 2023. 73 с.
7. Інформаційні технології в освіті та науці: методичні вказівки до проведення лабораторних робіт та самостійної роботи студентів із дисципліни «Інформаційні технології в освіті та науці» для студентів спеціальності «Філологія. Германські мови та літератури / уклад. К. М. Скиба, Є. В. Долинський Хмельницький : ХНУ, 2022. 52. с.
8. Маляров М. В., Дендаренко В. Ю., Зажома В. М. Основи інформаційних технологій /навч. посіб. / за заг. ред. М. В. Малярова. Черкаси : НУЦЗ України, 2025. 194 с.
9. Москальов І.О., Лисенко Д.П. Застосування методів математичної статистики у психолого-педагогічних дослідженнях: навч. посіб. Київ: НУОУ, 2023. 187 с.

10. Олефір В.О. Конспект лекцій до силабусу навчальної дисципліни «Основи моделювання структурними рівняннями в психології». Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2019. 47 с.

11. Хмароорієнтовані системи відкритої науки у навчанні і професійному розвитку вчителів : монографія / М. П. Шишкіна, С. Г. Литвинова, М. В. Мар'єнко, Ю. Г. Носенко, В. В. Коваленко, Л. А. Лупаренко, А. С. Сухіх / за наук. ред. М. П. Шишкіної. Київ : ІЦО НАПН України, 2023. 176 с.

12. American Psychological Association. Publication manual of the American Psychological Association: 7-th ed., Waschinton, DC : Author, 2020. 428 p.

Допоміжна література

1. Боснюк В.Ф. Роль показника розміру ефекту в сучасних психологічних дослідженнях. Проблеми екстремальної та кризової психології 2021. № 2(2). С. 97-109. <https://doi.org/10.52363/dcpp-2021.2.9>

2. Боснюк В.Ф., Олефір В.О. Розрахунок обсягу вибірки як наріжний камінь планування наукового дослідження. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. Випуск 9, 2021. С. 186-195. <https://doi.org/10.30970/PS.2021.9.24>

3. Боснюк В.Ф., Олефір В.О. Моделювання структурними рівняннями у психологічних дослідженнях. Актуальні дослідження в сучасній вітчизняній екстремальній та кризовій психології: монографія. Том II / за зал ред. В. П. Садкового, О. В. Тімченка; НУЦЗУ. Х.: ФОП Панов Л.М., 2022. С. 385-404.

4. Вакалюк Т. А., Спірін О. М., Мінтій І. С., Іванова С. М., Новицька Т. Л. Наукометричні показники оцінювання результативності педагогічних досліджень науковців та науково-педагогічних працівників. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : збірник наукових праць. Вінниця, 2021. Вип. 60. С. 167–184.

5. Вакалюк Т., Спірін О., Євдокимов В., Яцишинє А. Досвід використання хмарних сервісів для спільної роботи наукового керівника та аспірантів. Інформаційні технології і засоби навчання. 2024. Т. 100, № 2. С. 122-140.

6. В. Олефір, В. Боснюк Адаптація українськомовної версії шкали задоволеності життям Е. Дінера. Наука і освіта. №2. 2024. С. 64-72. <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2024-2-9>

7. Мриглод О.І., Назаровець С.А. Наукометрія та управління науковою діяльністю: вкотре про світове та українське. Вісн. НАН України. 2019. № 9. С. 81-94. doi: 10.15407/visn2019.09.081

8. Назаровець С. Бази даних цитувань та пошукові інструменти для науковців майбутнього. Світогляд, 2021, № 1. С. 35-38. <http://eprints.rclis.org/41839/>

9. Олефір В. О., Боснюк В. Ф. Адаптація шкали психологічного капіталу (ПсиКап-12С). Інсайт: психологічні виміри суспільства. 2023. № 9. С. 50–71. <https://doi.org/10.32999/KSU2663-970X/2023-9-4> (Scopus)

10. Олефір В., Боснюк В. Українськомовна адаптація шкали задоволеності базових психологічних потреб. Інсайт: психологічні виміри суспільства, № 12. 2024. С. 18-43. <https://doi.org/10.32999/2663-970X/2024-12-2>

11. Путівник по web-ресурсам для аспірантів та науковців : довід. вид. / уклад. Л. В. Колесник ; Наукова бібліотека ЧНУ ім. Петра Могили. Миколаїв, 2023. 16 с.

12. Тихонкова І. О. Відбір видань до Web of Science Core Collection: еволюція критеріїв. Наука України у світовому інформаційному просторі. Київ, 2020. Вип. 17. С. 14–31. <https://doi.org/10.15407/akademperiodyka.422.014>

Інформаційні ресурси

1. Боснюк В.Ф. Освітній YouTube-канал з навчальної дисципліни «Математичні методи в психології». Режим доступу: <https://www.youtube.com/channel/UCu7Tj9z4NnyenGXmkvMGEa>

2. Бібліометрика української науки від Google Scholar і Scopus. Режим доступу: <http://nbuviar.gov.ua/bpnu>

3. Вимоги АПА щодо оформлення наукової графіки <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/tables-figures/sample-figures>

4. Вимоги АПА щодо оформлення таблиць. <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/tables-figures/sample-tables>

5. Відкритий український індекс наукового цитування. Режим доступу: <https://ouci.dntb.gov.ua>

6. Електронна бібліотека «Україніка». Режим доступу: <https://tinyurl.com/2jtxhcrh>

7. Academia.edu. Режим доступу: <https://www.academia.edu>

8. Authorea. Режим доступу: <https://www.authorea.com>

9. BASE. Режим доступу: <https://www.base-search.net>

10. CiteSeerx. Режим доступу: <https://citeseerx.ist.psu.edu>

11. CiteThisForMe. Режим доступу: <https://www.citethisforme.com/>

12. CORE. Режим доступу: URL: <https://core.ac.uk>

13. EndNote. Режим доступу: <https://endnote.com/>

14. EOSC. Режим доступу: <https://eosc-portal.eu>

15. Europeana. Режим доступу: <https://www.europeana.eu>

16. Figshare. Режим доступу: <https://figshare.com/>

17. FreeFullPDF. Режим доступу: <http://www.freefullpdf.com>

18. G*Power. Режим доступу: <http://www.gpower.hhu.de/>

19. Google Arts & Culture. Режим доступу: <https://artsandculture.google.com>

20. Google Books. Режим доступу: <https://books.google.com>

21. Google Scholar. Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua>

22. Grafiati. Режим доступу: <https://www.grafiati.com/>

23. HathiTrust Digital Library. Режим доступу: <https://www.hathitrust.org>
24. IBM SPSS. Режим доступу: <https://www.ibm.com/spss>
25. Internet Archive. Режим доступу: <https://archive.org>
26. Jamovi. Режим доступу: <https://www.jamovi.org/>
27. JASP. Режим доступу: <https://jasp-stats.org/>
28. Journal Finder від видавничої компанії Elsevier. Режим доступу: <https://journalfinder.elsevier.com>
29. Library of Congress. Режим доступу: <https://www.loc.gov>
30. LinkedIn. Режим доступу: <https://www.linkedin.com>
31. Master Journal List (MJL) від компанії Clarivate Analytics. Режим доступу: <https://mjl.clarivate.com/home>
32. Mendeley. Режим доступу: <https://www.mendeley.com/>
33. Mplus HTML User's Guide. <https://www.statmodel.com/html Ug.shtml>
34. OAIster. Режим доступу: <https://oaister.worldcat.org>
35. OCLC. Режим доступу: <https://www.worldcat.org>
36. Open Access Button. Режим доступу: <https://openaccessbutton.org>
37. Open Library. Режим доступу: <https://openlibrary.org>
38. Open Science in Ukraine (OSU). Режим доступу: <https://openscience.in.ua/>
39. ORCID. Режим доступу: <https://orcid.org/>
40. Osf. Режим доступу: <https://osf.io/>
41. Publons. Режим доступу: <https://publons.com>
42. R Core Team (2018). R: A language and environment for statistical computing. R Foundation for Statistical Computing, Vienna, Austria. <https://www.R-project.org/>.
43. R. Режим доступу: <https://www.r-project.org/>
44. ResearchGate. Режим доступу: <https://www.researchgate.net>
45. Scopus. Режим доступу: <https://www.scopus.com>
46. SocArXiv. Режим доступу: <https://www.cos.io/>
47. SSRN. Режим доступу: <https://www.ssrn.com/index.cfm/en>
48. The SCImago Journal & Country Rank (SJR). Режим доступу: <https://www.scimagojr.com>
49. Web of Science. Режим доступу: <https://access.clarivate.com/login?app=wos>
50. World Digital Library. Режим доступу: <https://www.wdl.org>
51. WorldWideScience.org. Режим доступу: <https://worldwidescience.org>
52. Zenodo. Режим доступу: <https://zenodo.org/>

Розробник:

заступник начальника кафедри психології
діяльності в особливих умовах
кандидат психологічних наук, доцент

Валерій БОСНЮК